

תענית כד: (3 שורות מלמטה) עד כו. (סוף הפרק)

ביאורים

גידול בהמה דקה בארץ-ישראל: חכמים אסרו לגדל בהמה דקה (כבשים ועיזים) בארץ-ישראל, כיוון שהם עשויים לגרום נזק לעצים ולשדות. במשך שנות הגלות הארץ היתה שוממה מעצים ושדות ולכן בטל איסור זה, וכך פסק בשו"ע. בזמננו, שהארץ חזרה לפרוח, נחלקו הפוסקים (הגרעי"י, צ"א) האם האיסור חזר לקדמותו.

כל העולם ניזון בזכותו של חנינא בן דוסא - אבל הוא חי בצמצום רב.

לחנינא בן דוסא נעשו ניסים רבים לו ולסביבתו. אולם כדי שלא לפגוע בעולם הבא שלו הוא לא ביקש דבר לעצמו אלא רק לאחרים.

דברים תקיפים שאמרו חכמים שגרמו לירידת גשמים:

רחב"ח: כמה עזין פני רקיע.

לוי: רבש"ע עלית וישבת במרום ואין אתה מרחם על בניך.

רחב"ל: רבש"ע האומות לא הסכימו לקבל את תורתך ועכשיו אתה נותן להם את הגשם שלנו?!

רבי אליעזר: אמר לציבור (לאחר סיום 13 תעניות על הגשמים שלא הועילו): "תקנתם קברים לעצמכם?".

דבריו התקיפים של לוי עזרו להוריד גשם אבל הוא נענש עליהם ונהיה צולע (בפועל החלה הצליעה כשהדגים לפני רבי קידה).

"צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה"

כמו ארז שגזעו מחליף (שקם בתחיית המתים).

כמו תמר שעושה פירות (שיש לו שכר לעתיד).

הפסקת תענית בשל ירידת גשמים

מתי ניתן להפסיק?

ר' מאיר:

רק אם ירדו לפני הנץ החמה.

ר' יהודה:

רק אם ירדו לפני חצות.

ר' יוסי:

רק אם ירדו לפני שעה תשיעית.

וכך פסק ר' אמי.

על איזה כמות?

ר' מאיר:

כשיעור החפירה של את באדמה. (ר"ח)

חכמים:

בקרע יבישה - טפח.

בקרע בינונית - 2 טפחים.

בקרע חרושה - 3 טפחים.

ולכן בלוד לאחר שירדו גשמים: אמרו הלל רק לאחר שאכלו ושתו ועשו יו"ט.

אין אומרים הלל אלא על נפש שבעה וכרס מלא.